

Oponentský posudek na bakalářskou práci Moniky Šulkové

Infinitivy a infinitivní klauze ve španělštině s ohledem na akvizici struktur

(Filozofická fakulta JU, České Budějovice 2022, 53 stran+přílohy)

Téma bakalářské práce Moniky Šulkové je zaměřeno lingvodidakticky. Autorka se zabývá problematikou španělského infinitivu, jeho funkcí a užíváním v psaných projevech studentů španělského jazyka.

Práce je rozdělena do několika celků, z nichž nejrozsáhlejší jsou kapitoly 1 a 2 (str. 8-34). Jde o kapitoly zaměřené teoreticky. Autorka v nich podrobně rozebírá struktury, v nichž se vyskytuje infinitiv. Její záběr je poměrně široký, vedle popisu jednotlivých větněčlenských funkcí, jichž může daný tvar nabývat ve větách, upozorňuje na výskyt infinitivu jako větného ekvivalentu (str. 15), užívání infinitivu ve složeném přísudku (str. 17), nebo infinitivní opisné vazby (str. 19-25). Její teoretický výklad je ukončen podkapitolou o polovětných vazbách s infinitivem, pro něž autorka užívá název infinitivní vazby pro vyjádření subordinace. Autorka se snaží o velmi detailní rozbor takto vymezených funkcí infinitivu. Opírá se přitom o relevantní literaturu (Gómez Torrego, Gily Gaya, Veselá a kol., García González, aj.). Její výklad je psán příjemným jazykem, je patrné, že se danému snaží porozumět a prezentovat co nejpřesněji. V textu však narážím na několik míst, která by vyžadovala upřesnění. Mohla by autorka například vysvětlit obsah pojmu složený přísudek ve vztahu k větám typu *Me gusta ir al cine / me apetece leer* atd. (str. 17)? Proč jsou vazby *poder*+ infinitiv řazeny mezi tzv. infinitivy ve složených přísudcích (str. 18) a o pár stran dále (str. 24) znovu rozebírány jako opisné slovesné vazby? Jaká kritéria aplikuje pro identifikaci opisných slovesných vazeb, následně i funkce infinitivu v těchto útvarech? Řadí mezi opisné slovesné vazby i *querer*+infinitiv, u nichž infinitiv nechápe jako součást přísudku? Viz str. 11: *No quiero comer* - *comer* označeno jako přímý předmět. Má-li teoretická část sloužit jako podklad pro návrh anotační struktury, bylo by dobré tyto otázky upřesnit, a to minimálně proto, že teoretická část dokazuje, že stejná struktura může být v pojetí více autorů nazírána odlišně. V neposlední řadě v celé práci postrádám přesné vymezení pojmu infinitivní klauze, který je zvolen do tématu práce. Co se tímto termínem myslí?

Od str. 36 pokračuje tzv. praktická část. Tuto část považuji za nestandardně krátkou. Čítá 10 stran, z nichž asi čtyři strany shrnují obsah předchozích teoretických kapitol (str. 36-39). Samotné jádro práce se tak nachází na str. 40-41, v nichž autorka jednotlivým funkcím infinitivu přiřazuje anotační zkratku a následně uvádí několik ilustrativních příkladů (str. 41) – upozorňuji, že struktura, která je v teoretické části uváděna jako příklad tzv. složeného predikátu (*Me gusta cantar*) je označena příznakem INF_S, tedy jako užití infinitivu ve funkci podmětu – mohla by autorka blíže objasnit?

Další kapitolou BP je pojednání o tom, jaké funkce infinitivní struktury by studenti španělštiny měli být schopni vytvářet na jednotlivých úrovních znalosti CJ. Autorka přitom vychází ze španělského *Plan Curricular del Instituto Cervantes*, který je zároveň vložen ve španělštině do Přílohy 1.

Jednou z posledních částí práce je návrh tzv. anotační chybové struktury – str. 46. Autorka zde uvádí, že ji navrhuje na základě „některých žákovských prací“. Mohla by toto upřesnit? Pokud se jedná o malý vzorek pěti krátkých textů z přílohy 4, jde o velmi malý výzkum. Autorčinu snahu o klasifikaci hodnotím pozitivně, nicméně chyby, které uvádí (chybná pozice klitik, absence či redundantní užití spojovacího výrazu, elipsa podmětu, atd.), podle mého názoru nevypovídají nic o tom, jaké další potíže studenti mohou mít při akvizici jednotlivých funkcí infinitivu ve španělštině. Proč tato chybová struktura nereflexuje i možné chybné užití infinitivu v rámci polovětných vazeb (např. alternaci se slovesným způsobem - typ *Antes de venir :: Antes de que vengas*, příp. alternaci prostého a složeného infinitivu – typ *Antes de venir :: Antes de haber venido ...*), tedy struktur, jejichž obtížné osvojování lze předpokládat u českých studentů španělštiny?

V Příloze 4 se nacházejí příklady 5 písemných projevů studentů, v nichž jsou některé části odlišně podbarveny – není vysvětleno proč a za jakým účelem, některé části jsou opatřeny navrženými anotačními zkratkami, byť v minimálně jednom příkladě je použita zkratka, resp. spíše příznak, jež v anotační struktuře (ani systémové ani chybové) není – *voy a escribir* ^{FUTURO PERIFRÁSTICO}. U některých infinitivních struktur anotační zkratky nejsou – není opět jasné proč. Tato část by mohla být základem nosné části celé práce, nicméně bez odstranění nedostatků, na které poukazují, z ní nelze učinit žádný závěr.

Po formální stránce je práce na standardní úrovni, upozorňuji na několik gramatických chyb - str. 6 – „*objevuje se řada pravidel, které [která] by mnoho lidí překvapily [překvapila]*“, str. 36 – *po sléze* [posléze]. Upozorňuji také na chybnou citaci zdroje z *Gramática Descriptiva de la Lengua Española* (1999).

Závěr: Závěrem konstatuji, že práci **Moniky Šulkové** doporučuji k obhajobě a hodnotím ji ještě jako **dobrou** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích, 25. května 2022

PhDr. Jana Pešková, Ph.D.